

Message Ten

Kārai A Lāta Māka Rai Nga Ai Māsha Ningnan Lāngai A Hpan Da Mādu

Hti na chyum daw: Nin.1:26, Eph.2:14-16, 4:22-24

- I. Māsha hpe hpan ai lam hta Kārai Kāsang a yaw māsing gaw Mādu hpe dan leng na hte Mādu hpe gawng mālai tai na mātu, gum hpawn da ai māsha hpe lu la na mātu rai nga ai- Nin.1:26, Eph.2:15.**
- A. Kārai Kāsang gaw māsha hpe Mādu a dan dawng ai lam a mātu, Kārai a hkrang hta hpan da nhtawm, Mādu a gawng mālai tai nna, Mādu a hpyen wa hpe hpāran hpāreng na mātu, Mādu a up-hkang ai lam, māsha hpe ap ya wu ai.
 - B. Ningnan hpan da ai lam hta māsha ningnan hku hpung gaw Kārai Kāsang hpe dan dawng nhtawm, Kārai a hkrang zawn, Kārai Kāsang a mung dan a mātu, Kārai a hpyen wa hpe ning hkap gāsāt na rai nga ai – Kol.3:10-11, Eph.2:15, 4:24, 6:10-11.
 - C. Māsha dingsa hta ga gāran nhtawm, ayai nga ai lam yawng hpe māsha ningnan hta bai lu la ai – Nin.11:5-9, Kas.2:5-12, Kol.3:10-11.
- II. Kārai Kāsang a ga shāgawp, lāta māka hku nna, māsha ningnan gaw Hkristu a si hkam ya ai lam hte Mādu a bai hkrung rawt ai lam hta hpan da hkrum ai – Eph. 2:10, 15-16.**
- A. Anhtē gaw kāji:15 hta nga ai ga yan lāhkawng hpe atsawm sha mājū jung ra ai – *Mādu a hkum shan hte Mādu shi hkum nan* hta rai nga ai.
 - 1. “Mādu a hkum shan hta” Hkristu gaw ning gawn ta wa hta nga ai gin yawm kum la yawng hpe jāhtum kau ai – dai ni gaw satan, nat luk suk, Kārai Kāsang a hpyen (Heb.2:14), māra (Rom.8:3, Yhn.1:29), hkrat sum ai māsha a hkum shan (Gal.5:24), mungkan, kos mos, satan a nhkru ai lādat (Yhn.12:31), māsha dingsa hte gawng mālai tai ai hpan da ding sa (Rom.6:6) hte jep ai tāra a gin hka da ai htung lai len ni (Eph.2:15) rai nga ai.
 - 2. Shingwang, dat mābyin hte nam chyim nam ta hku “Mādu shi hkum nan hta” Hkristu gaw Yuda māsha ni hte maigan māsha ni hpe māsha ningnan lāngai a kāta de hpan da wu ai.
 - a. Hkristu gaw hpung, māsha ningnan lāngai a hpan da Mādu hku sha nrai, māsha ningnan hpe hpan da ai shingwang, dat mābyin hte nam chyim nam ta mung rai nga ai.
 - b. Mādu gaw māsha ningnan lāngai a dat mābyin hte nam chyim nam ta rai nhtawm, Kārai Kāsang a Kārai hte seng ai dat mābyin hpe māsha rudi hte mähkri shawn gum hpawn ai lam lāngai byin shāngun nga ai – mādun: Kol.3:10-11.
 - B. Māsha ningnan hpe hpan da ai lam hta shawng nnan anhtē a rudi māsha gaw Hkristu a mārang e wu-dang ntsa hta si hkam hkrum nhtawm, hpan māsha dingsa hpe dan di kau ai kaw na, Hkristu gaw Kārai hte seng ai dat mābyin hpe anhtē kāta de gam karan ya nga ai, anhtē hpe Kārai Kāsang a lāta māka amu bungli, Kārai Kāsang a shālat ai lam ningnan, ninggawn ta wa hta yawng mājawng hpe ningnan byin wa shāngun nga ai – Rom.6:6, 2Kor.5:17.
 - 1. Lāta māka a mātu greek ga si gaw POI MA rai nhtawm, “Ga shāgawp hku ka da ai (snr) ka shālat da ai lam lāma ma” rai nga ai.
 - 2. Ga shāgawp ka ai lam hpe ga shāgawp hku nmātsing la ai sha, gālāw ai wa a hpa ji hte lāta māka hkrang hpe dandawng shāngun ai, shingni ta māka shāgu hpe mung ga shāgawp lāngai hku mai sawn la nga ai.
 - 3. Kārai a ta māka amu rai nga ai hpung, anhtē gaw Kārai Kāsang a shādawn māsāt nnga ai hpa ji hte Kārai hte seng ai ta māka hkrang hpe dan dawng shāngun ai ga shāgawp lāngai rai nga ai. Hpung gaw Hkristu byin ai lam yawng hpe Kārai Kāsang a jep ai tāra lam yawng hte hpaw mādun ai lam rai nga ai – Eph.3:10-11.
 - 4. Hkristu gaw Kārai Kāsang a hkyē hkrang la ai lam hta ahkyak ai lam māsūm hku, Kārai Kāsang kaw na hpa ji byin wa ai – 1Kor.1:30.
 - a. Dinghpring ai lam (anhtē a lai wa sai prat a mātu) de a mārang e anhtē gaw Kārai Kāsang a mājaw, dinghpring ai de du lu ga ai. Dai gaw anhtē Kārai Kāsang a asak hpe hkap la lu ai hte anhtē wēnyi hta ningnan shāngai hkrum na mātu rai nga ai – Rom.5:18, 8:10.
 - b. Chyoipra sanseng ai lam (ya prat lādaw na mātu) de a mājaw anhtē gaw Mādu a Kārai asak hte anhtē myit hta chyoipra sanseng ai lam (anhtē a nyan, hkam sha lam, shārawng ai lam hta hkrang nsam gālai shai ai lam) hkrum ga ai– 6:19:22.
 - c. Hkrang shaw la ai lam (anhtē a du wa na prat lādaw a mātu), dai gaw anhtē hkum hkrang hpe hkrang shaw la ai lam rai nhtawm, dai hte rau anhtē gaw Mādu a hpung shingkwang hte bung pre wa na mātu Mādu a asak hte anhtē a hkum hkrang hta hkrang nsam gālai shai na rai nga ai – 8.23, Hpi.3:21.

5. Kārai Kāsang a mārang e anhtē gaw hpring tsup ai hkyē hkrang la ai lam hta shang lawm gānawn māzum lu ga ai. Dai gaw anhtē mābyin yawng – wēnyi, myit māsīn, hkum hkrang hpe sak hkrung ai lādat hta Hkristu hte lāngai sha byin shāngun nga ai. Dai gaw Hkristu hpe anhtē a yawng māyawng hku, hpa ji hku, Hkristu byin ai lam yawng hku hpaw mādun da ai lam byin wa na mātu rai nga ai.

III. Wu-dang ntsa hta Hkristu gaw din nga ai mādīn ngu ai, htung tāra lam hta nga ai, jep ai tāra hpe Mādu a sai hta yeng seng kau ai hte shi hkum nan hta māsha ningnan hpe hpan da wu ai – Eph.2:14b-15a.

- A. Kāji. 15 hta tsun da ai jep ai tāra gaw māsha nga sat hte seng ai jep ai tāra ni nre sha, mātu kādoi ai lam, lāban nhtoi hpe hkrang zing ai lam hte mālū māsha nkau mi hpe lu sha ai lam a htung tāra ni zawn htung tāra lai len hte seng ai jep ai tāra rai nga ai.
- B. Htung tāra ni gaw asak hkrung ai lam hte nawku ai lam ni (snr) lādat ni rai nhtawm, nju ndawng ai lam ni hte ga kāran ai lam hpe byin shāngun nga ai.
 1. Wu-dang ntsa hta Hkristu gaw māsha myu ni hpe ga kāran shāngun ai asak hkrung lam hte nawku ai lam hte seng ai rit kawp tāra yawng hpe yeng seng kau wu ai – kāji. 15, Kol.2:14.
 2. Babela ten kaw na hpang nna, māsha myu ni gaw asak hkrung lam hte nawku ai lādat hte seng ai htung tāra ni hte ga kāran mat wa ma ai. Kārai Kāsang a yaw māsing hta hpung a mātu anhtē gaw Babela hpe dang kau ra ga ai – Nin.11:1-9.
 - a. Hkristu gaw anhtē a ru npawt nan rai ra ai. Anhtē gaw anhtē a shingdu lābau, htung lai len (snr) māsha myu hte seng ai lāma ma hpe anhtē a ru npawt hku byin wa na mātu ahkrang nmai jaw ai – Madun. Kol.3:10-11.
 - b. Mungkan māsha ni gaw arawng hku nna htung hking lai len hte seng ai nhtan shai ai lam hpe ahkyak tawn ma ai. Raitim Hkristu hta anhtē gaw ndai lam ni hpe raw kau ra ai. Ya nan anhtē a lāngai sha re ai lam rai nga ai Hkristu hte tengman ai lam hpe la lang ra ai.
 - c. Anhtē gaw tinang a htung hking lai len arawng hpe tat kau na mātu myit hkawn ai rai yang Kārai Kāsang a mātu htap htuk mānu ai hpung a sak hkrung lam hpe lu la shāngun wa na rai nga ai – Eph.4:22-24.

IV. Māsha ningnan lāngai a mātu, māsha ningnan lāngai hta anhtē gaw Hkristu a simsa ai lam hpe anhtē myit māsīn hta up-hkrang na mātu ahkrang jaw ra ai – 2:14a, 15b. Kol.3:12-15, 2:14:18, Rom.5:1, Mat. 18:21-35.

- A. Up-hkrang ngu ai ga si a mātu Greek ga si hpe “Hpāreng ai wa hku nna hkyen lājang ai, woi awn gālāw ai wa (snr) yawng māyawng hpe dawdan ai wa hte up-hkrang ai wa hku nna ning ngai ai lam” ngu nna mung ga gāle mai nga ai. Hkristu a up-hkrang nga ai simsa ai lam yawng gaw lāma ma ntsa hta anhtē a myit ndik ai lam ni hpe mat mat shāngun nga ai – Kol.3:13-15.
- B. Anhtē kāta hta nga ai wu-hpung māsūm hpe anhtē sādi chyē ga ai – Gin jat kum la zawn re wu-hpung, gin yawm kum la zawn re wu-hpung hte lāpran nga ai wu-hpung ni rai nga ai. Dai mājaw anhtē kāta hta dang rang hkat ai lam hpe hpāran na mātu ndai wu-hpung māsūm hpe ra nga ai.
 1. Anhtē kāta hta nga ai nbung pre ai wu-hpung ni dang rang hkat nga ai lam (snr) myit māsa ga kāran ai zawn re lam hpe myit māju hkam sha ai shāloi, anhtē gaw hpāreng ai wa hku nna, je yang ya ai Hkristu a simsa ai lam hpe shāra jaw na hte māsha a lāngai sha byin ai lam rai nga ai ndai simsa ai lam hpe anhtē kāta hta up-hkrang na mātu hte hpang jāhtum ga hpe tsun ra ai.
 2. Anhtē a shādu ai lam ni hpe yeng kau nhtawm, anhtē kāta hta shānu nga ai hpāran ya ai wa a ga hpe mādāt ra ai.
- C. Anhtē gaw Hkristu a simsa ai lam hpe anhtē a myit māsīn hta up-hkrang shāngun na mātu ahkrang jaw ai rai yang, ndai simsa ai lam gaw anhtē ka-ang hta dang rang hkat ai lam yawng hpe hpāran kau ya na rai nga ai. Anhtē gaw Kārai Kāsang hte ding dung hku simsa ai lam nga nhtawm, chyoipra ai ni hte dingda hku simsa ai lam nga na rai nga ai.
 1. Hkristu a simsa ai lam up-hkrang ai kaw na, anhtē a manghkrang ni gaw hpāran hpāreng hkrum nhtawm, chyoipra ai ni lāpran hta ahtu agawng ai lam ni mat mat na rai nga ai. Dai hpang hpung a sak hkrung lam gaw dwi sau ai lam hta hkrang zing hkrum nna, māsha ningnan gaw ta tut byin ai lādat hta hkrang zing hkrum na rai nga ai.
 2. Hkristu a simsa ai lam, up-hkrang ai lam gaw anhtē ntsa hta Mādu a up-hkrang ai lam hpe shāman shākyang na mātu, hpang jāhtum na ga hpe tsun na mātu hte hpang jāhtum daw dan ai lam hta Hkristu a bungli gālāw ai lam rai nga ai – mādun. Esa. 9:6-7.
 3. Anhtē gaw Hkristu a shānu nga ai, simsa ai lam a up-hkrang ai n-pu hta nga ai rai yang, kāga māsha ni hpe myit shuk shānut ai lam (snr) shanhtē hpe gāsāt shāngun ai lam nga shāngun na nrai nga ai. Dai hta grau nna Mādu Kārai a chyē ju a mārang e Mādu a simsa ai lam hte rau anhtē gaw kāga māsha ni hpe māgam gun gāran kachyan lu na rai nga ai.

4. Ndai simsa ai lam gaw kamsham ai yawng hte rau gumhpawn gyit hkang da ai sum ri byin wa na rai nga ai – Eph.4:3.

V. Măsha ningnan lăngai hta Hkristu gaw dawshan yawng rai nhtawm, daw shan yawng hta nga ai – Kol.3:10-11.

- A.** Anhtē kăta hta shănu nga ai Hkristu gaw măsha ningnan lăngai a măhkri shawn ai lam nan rai nga ai – 1:27, 3:11.
1. Hkristu gaw măsha ningnan a dawshan yawng rai nga ai măjaw, măsha ningnan hta rudi măsha a mătu (Hpa myu măsha, mungdan, htung tăra (snr) măsha nga sat mādang a mătu mung) shăra, lădat nnga ai – kăji .10-11.
 2. Anhtē gaw kăning re mărai hkum rai timung, măsha ningnan lăngai hte seng nna myit yu yang, anhtē yawng hpa mung nrai nga ai.
 3. Măsha lăngai hta mărai hkum lăngai sha nga ai – yawng măyawng lawm ai Hkristu rai nga ai.
 - a. Anhtē gaw anhtē a mărai hkum hku Hkristu hpe la lăng ai hte anhtē hta dawdan ai lam yawng hpe jăhkrat ya ai Mădu hku nna, Mădu hte rau măsha ningnan hta nga ai sak hkrung lam hpe sak hkrung ra nga ai.
 - b. Anhtē gaw măsha ningnan lăngai a daw chyen lăngai re lam anhtē mu ai hte rau, anhtē gaw lam yawng hpe anhtē hkrai daw dan na nrai sai.
 - c. Anhtē gaw gum hpawn da ai hkum hkrang hte gum hpawn da ai măsha ningnan lăngai re lam, anhtē asak hkrung ai lam (mărai hkum) hte anhtē a shămu shămawt ai lam(asak) lăhkawng gaw gum hpawn da ai lam re hpe anhtē mu ra nga ai- 1Kor.12:12, Rom.12:4-5.
 4. Anhtē gaw Eph.2:15 hta nga ai măsha ningnan lăngai hpe Rom.15:6 hta nga ai lăngai sha re ai n-gup hte 1Kor.1:10 hte 1Kor.1:10 hta bung ai lam hpe tsun ai lam hte rau sawn dīng lik ra nga ai.
 - a. Lai wa sai ten hta mărai hkum law hkra nga ai zawn, n-gup mung law hkra nga nga ai.
 - b. Myit mang lăngai sha nga ai hte, lăngai sha rai nga ai n-gup (Rom.15:6) ngu ai gaw anhtē gaw law la ai ni rai nga ngu, yawng gaw tsun ga ai raitim, anhtē yawng gaw bung ai lam hpe tsun ga ai – 1Kor.1:10.
 - c. Anhtē gaw law la ai ni rai nna, shăra măgup na sa ga ai rai timung, anhtē yawng hta n-gup lăngai sha nga ga ai, yawng gaw bung ai lam hpe tsun ga ai. Dai hta anhtē yawng gaw mărai hkum lăngai sha nga ai măsha ningnan lăngai rai nga ai – Eph.2:15, 4:22-24, 3:17a, Rom.15:6, 1Kor.1:10.